

برد-برد نتیجه داد هسته‌ای می‌رود تحریم‌ها می‌ماند!

مذاکرات لوزان پس از 9 روز در حالی با قرائت یک متن مشترک به اتمام رسید که ابهامات، نگرانی‌ها و پرسش‌های بسیاری درباره ماهیت و نتیجه این مذاکرات وجود دارد و به نظر می‌رسد از خطوط قرمز بسیاری در این زمینه عبور شده است.

مذاکرات لوزان پس از 9 روز در حالی با قرائت یک متن مشترک به اتمام رسید که ابهامات، نگرانی‌ها و پرسش‌های بسیاری درباره ماهیت و نتیجه این مذاکرات وجود دارد و به نظر می‌رسد از خطوط قرمز بسیاری در این زمینه عبور شده است.

سرویس سیاسی-

محمدجواد ظریف وزیر امور خارجه ایران و تیم مذاکره‌کننده هسته‌ای چهارشنبه پنجم فروردین ماه به منظور شرکت در دور جدید رایزنی‌های هسته‌ای راهی لوزان شدند. در پایان این دور از مذاکرات که 9 روز به طول انجامید، متنی مشترک توسط ظریف و موگرینی مسئول سیاست خارجی اتحادیه اروپا قرائت شد.

در این متن، اصول و رئوس کلی موارد تفاهم شده میان ایران و گروه 5+1 مورد اشاره قرار گرفت که مبنایی برای ادامه روند مذاکرات تا تیر ماه خواهد بود. این در حالی است که طبق قواعد حقوق بین‌الملل، این متن به آن دلیل که شامل کلیات توافق می‌شود، به عنوان یک معاهده بین‌المللی شناخته شده و تبعات معاهدات بین‌الملل را خواهد داشت. بنابراین نتیجه آخرین دور مذاکرات لوزان سوئیس، نه تنها یک بیانیه مطبوعاتی نیست، بلکه یک توافق بین‌المللی الزام‌آور است.

نکته بسیار مهم دیگر اینکه هم آقای ظریف هم خانم موگرینی در متنی که قرائت کردند، بر دستیابی به «پارامترهای برنامه جامع اقدام مشترک» تاکید کردند و این دستیابی یعنی همان توافق دو مرحله‌ای که پیشتر خط قرمز ایران اعلام شده بود. در این متن که توسط موگرینی به زبان انگلیسی و توسط ظریف به زبان فارسی قرائت شد، محدودیت‌های پذیرفته شده از سوی ایران مطرح شده و بر تصویب قطعنامه‌ای برای لغو قطعنامه‌های قبلی علیه ایران در قبال پذیرش برخی محدودیت‌ها از سوی ایران ذیل قطعنامه شورای امنیت اشاره شده است.

بیانیه مشترک

در این بیانیه آمده است: «تصمیم امروز ما که مبنای مورد توافق برای متن نهایی برجام را پایه ریزی می‌کند بسیار مهم است. اکنون می‌توانیم مجدداً نگرارش متن توافق نهایی و ضمایم آن را با بهره گرفتن از راه‌حلهایی که در این چند روز به آنها دست یافته ایم، شروع کنیم. همچنان که ایران برنامه صلح آمیز هسته‌ای خود را دنبال می‌کند، سطح و ظرفیت غنی‌سازی و میزان ذخایر ایران برای دوره‌های زمانی مشخص، محدود خواهد شد و نطنز تنها مرکز غنی‌سازی در ایران خواهد بود. تحقیق و توسعه غنی‌سازی در ایران بر روی ماشین‌های سانتریفیوژ براساس یک جدول زمانی و سطح توافق شده، انجام خواهد شد.

فردو از یک سایت غنی‌سازی به یک مرکز هسته‌ای، فیزیک و فن آوری تبدیل خواهد شد. در این مرکز همکاری بین‌المللی در حوزه‌های تحقیق و توسعه مورد توافق، مورد تشویق قرار خواهد گرفت. مواد شکافت پذیر در فردو نخواهد بود.

راکتور تحقیقاتی پیشرفته آب سنگین در اراک با همکاری مشترک بین‌المللی بازطراحی و نوسازی خواهد شد. به گونه‌ای که پلوتونیوم با قابلیت تسلیحاتی در آن تولید نشود. بازفرآوری صورت نخواهد گرفت و سوخت مصرف شده صادر خواهد شد. مجموعه تدابیری برای نظارت بر اجرای مفاد برجام شامل کد اصلاحی 1/3 و اجرای داوطلبانه پروتکل الحاقی مورد توافق واقع شده است. آژانس بین‌المللی انرژی اتمی از فن آوری‌های مدرن نظارتی استفاده خواهد کرد و از دسترسی‌های توافق شده بیشتری از جمله به منظور روشن شدن موضوعات گذشته و حال برخوردار خواهد شد.

ایران در همکاری‌های بین‌المللی در حوزه انرژی هسته‌ای صلح آمیز مشارکت خواهد کرد که می‌تواند شامل ساخت نیروگاه‌های هسته‌ای و راکتورهای تحقیقاتی شود. یک حوزه مهم دیگر، همکاری در زمینه ایمنی و امنیت هسته‌ای می‌باشد. اتحادیه اروپایی، اعمال تحریم‌های اقتصادی و مالی مرتبط با هسته‌ای خود را خاتمه خواهد داد و ایالات متحده نیز اجرای

تحریم‌های مالی و اقتصادی ثانویه مرتبط با هسته‌ای را، همزمان با اجرای تعهدات عمده هسته‌ای ایران به نحوی که توسط آژانس بین‌المللی انرژی اتمی راستی آزمایی شود، متوقف خواهد کرد.

یک قطعنامه جدید شورای امنیت سازمان ملل متحد صادر خواهد شد که در آن برجام تاکید شده، کلیه قطعنامه‌های قبلی مرتبط با موضوع هسته‌ای لغو خواهد شد و برخی تدابیر محدودیت ساز مشخص، برای یک دوره زمانی مورد توافق، لحاظ خواهد شد. ما در هفته‌ها و ماه‌های آینده برای نگارش متن برجام شامل جزئیات فنی آن در سطوح سیاسی و کارشناسی کار خواهیم کرد. ما خود را متعهد به تکمیل تلاشها تا تاریخ 11 تیر ماه می‌دانیم.»

با توجه به محتویات توافق، این نتیجه به دست می‌آید که آنچه طرف غربی در این مذاکرات به دست آورد، شفاف، قابل شمارش و الزام آور است و در مقابل آنچه ما به دست آوردیم مبهم و قابل تفسیر است.

نکته دیگر اینکه با توجه به تعهدات طرفین در متن توافق، ایران به عنوان یک عضو غیرعادی به اجرای پروتکل الحاقی و حتی فراتر از آن ملزم شده است که این امر نیازمند تصویب مجلس شورای اسلامی است.

بیانیه کاخ سفید و تفاوت‌های نگران کننده

در دقایق پایانی نشست لوزان و تقریباً در حالی که ظریف و موگرینی در حال قرائت متن مشترکی درباره رسیدن طرفین به متنی با عنوان «پارامترهای برنامه جامع اقدام» (PCJPOA) بودند، به صورت همزمان، متن دیگری با عنوانی مشابه در سایت رسمی وزارت خارجه آمریکا منتشر شد که با متن ارسالی وزارت خارجه کشورمان تفاوت‌هایی نگران‌کننده داشت؛ تفاوت‌هایی که به ترجمه این یا آن کلمه مربوط نشده و بسیار اساسی است.

به گزارش فارس، بخش‌هایی از بندهای این بیانیه در ادامه آمده است:

- تعداد سانتریفیوژهای ایران از 19000 کنونی به 6104 دستگاه میرسد، که در 10 سال آینده تنها 5060 عدد از آنها اورانیوم غنی‌سازی خواهد کرد. تمامی سانتریفیوژها از نوع IR-1 خواهد بود.
- ایران موافقت کرده دستکم به مدت 15 سال، بالای 67/3 درصد غنی‌سازی نکند.
- ایران موافقت کرده است که به مدت دستکم 15 سال، ذخایر اورانیوم غنی‌شده خود را از مقدار 10000 کیلوگرم کنونی، به 300 کیلوگرم کاهش دهد.
- تمامی سانتریفیوژهای اضافی ایران تحت نظارت آژانس ذخیره شده و تنها برای جایگزینی سانتریفیوژهای فعال مورد استفاده قرار می‌گیرند.
- ایران موافقت کرده است که تا 15 سال هیچ تأسیسات غنی‌سازی تازه‌ای نسازد.
- ایران موافقت کرده تا به مدت دستکم 15 سال در تأسیسات فردو غنی‌سازی اورانیوم انجام ندهد.
- ایران موافقت کرده تا تأسیسات فردو را به نحوی تبدیل کند که تنها برای اهداف صلح‌آمیز به کار گرفته شود (به مرکز تحقیقات هسته‌ای، فیزیک، فناوری)
- تقریباً دو سوم سانتریفیوژها و زیرساخت‌های فردو حذف خواهد شد. سانتریفیوژهای باقی‌مانده نیز اورانیوم غنی نخواهد کرد. تمامی سانتریفیوژها و زیرساخت‌های مربوطه تحت نظارت آژانس بین‌المللی انرژی اتمی قرار می‌گیرد.
- ایران موافقت کرده تا برای 10 سال، تنها با استفاده از سانتریفیوژهای نسل اول خود (IR-1) در نطنز غنی‌سازی کرده و تمامی سانتریفیوژهای پیشرفته خود را برمی‌دارد.
- ایران 1000 سانتریفیوژ IR-2M خود را که در حال حاضر در نطنز نصب شده، برداشته و به مدت 10 سال آن‌ها را در انبار تحت نظارت آژانس بین‌المللی انرژی اتمی قرار می‌دهد.
- ایران برای دستکم 10 سال از مدل‌های IR-2، IR-4، IR-5، IR-6، یا IR-8 برای تولید اورانیوم غنی‌شده استفاده نمی‌کند.
- ایران براساس یک زمانبندی و مولفه‌هایی که با 5+1 مورد توافق قرار می‌گیرد، با سانتریفیوژهای پیشرفته خود، فعالیت‌های تحقیقات و توسعه خواهد داشت.
- برای 10 سال، غنی‌سازی و تحقیقات و توسعه غنی‌سازی محدود خواهد بود، تا از زمان گریز یک ساله اطمینان حاصل شود. پس از 10 سال، ایران به طرح غنی‌سازی و تحقیقات و توسعه غنی‌سازی که به آژانس بین‌المللی انرژی اتمی ارائه شده و مطابق با برنامه اقدام مشترک جامع و ذیل پروتکل الحاقی مقید خواهد بود، که منجر به محدودیت‌های مشخص بر ظرفیت غنی‌سازی می‌شود.
- آژانس بین‌المللی به تأسیسات هسته‌ای ایران، از جمله به تأسیسات غنی‌سازی این کشور در نطنز و تأسیسات غنی‌سازی پیشین آن در «فوردو» دسترسی منظم خواهد داشت و در این راستا از پیشرفته‌ترین و مدرن‌ترین فناوری‌های نظارتی استفاده خواهد کرد.
- بازرسی‌ها به زنجیره تأمین که پشتیبان برنامه هسته‌ای ایران است، دسترسی خواهند داشت. سازوکارهای بازرسی و شفافیت جدید با نظارت دقیق بر اجزا و مواد هسته‌ای ایران از انحراف این برنامه به سمت برنامه‌ای مخفیانه خواهد کرد. بازرسی‌ها به زنجیره تأمین که پشتیبان برنامه هسته‌ای ایران است، دسترسی خواهند داشت. سازوکارهای بازرسی و شفافیت جدید با نظارت دقیق بر اجزا و مواد هسته‌ای ایران از انحراف این برنامه به سمت برنامه‌ای مخفیانه جلوگیری خواهد کرد.

- بازرس‌ها به معادن اورانیوم دسترسی خواهند داشت و در کارخانه‌های اورانیوم که ایران به مدت 25 سال اقدام به تولید یک یک زرد کرده پایش مستمر انجام خواهد داد.

- بازرس‌ها از روتورهای سانتریفیوژ ایران نظارت مستمر به عمل خواهند آورد و تأسیسات تولید و ذخیره اورانیوم ایران را برای 20 سال در معرض نظارت قرار خواهند داد. پایگاه ساخت سانتریفیوژ ایران متوقف شده و تحت نظارت مستمر قرار خواهد گرفت.

- تمامی سانتریفیوژها و زیرساخت‌های برداشته شده از فوردو و نطنز تحت نظارت مستمر آژانس بین‌المللی انرژی اتمی قرار خواهند گرفت.

- یک کانال تدارکاتی انحصاری به منظور نظارت و تأیید تک تک موارد مربوط به تأمین، فروش و انتقال مواد و فناوری‌های هسته‌ای و مواد دارای استفاده‌های دوگانه به ایران ایجاد خواهد شد.

- ایران با اجرای پروتکل الحاقی آژانس بین‌المللی انرژی اتمی موافقت کرده که به آژانس امکان اطلاعات و دسترسی بیشتر به برنامه هسته‌ای ایران، هم در تأسیسات اعلام شده و هم در تأسیسات اعلام نشده فراهم می‌آورد.

- ایران ملزم خواهد بود به آژانس دسترسی‌های لازم برای تحقیق درباره تأسیسات مشکوک این کشور یا تحقیق درباره ادعاهای وجود تأسیسات غنی‌سازی پنهان، تأسیسات تبدیل (اورانیوم)، تأسیسات تولید سانتریفیوژ یا تأسیسات تولید کیک زرد در هر نقطه از آن کشور فراهم کند.

- ایران موافقت کرده کد اصلاحی 1/3 که مستلزم اطلاع‌رسانی زودهنگام درباره ساخت تأسیسات جدید است را اجرا کند.

- ایران اقدام به اجرای مجموعه‌ای مورد توافق از اقدامات برای پرداختن به نگرانی‌های آژانس بین‌المللی انرژی اتمی درباره جنبه‌های نظامی احتمالی برنامه هسته‌ای خود خواهد کرد.

- ایران موافقت کرده راکتور تحقیقاتی آب سنگین در اراک را براساس طراحی مورد توافق با 1+5، بازطراحی و بازسازی کند، به نحوی که دیگر پلوتونیوم سطح تسلیحاتی تولید نکرده و تحقیقات و تولید رادیو ایزوتوپ را امکان‌پذیر کند.

- هسته اصلی راکتور که می‌توانست مقادیر قابل توجه پلوتونیوم سطح تسلیحاتی تولید کند، نابود شده یا از کشور خارج می‌شود.

- ایران در طول عمر راکتور، تمام سوخت مصرف‌شده راکتور را به خارج از کشور منتقل می‌کند.

- ایران به صورت نامحدود، متعهد شده است که دست به بازفرآوری یا تحقیق و توسعه بازفرآوری بر سوخت هسته‌ای مصرف‌شده، انجام ندهد.

- ایران به مدت 15 سال، فراتر از نیازهای راکتور اصلاح‌شده اراک، آب سنگین انباشت نکرده و تمامی آب سنگین باقی مانده را در بازارهای بین‌المللی به فروش می‌رساند.

- ایران به مدت 15 سال، هیچ راکتور آب سنگین دیگری نمی‌سازد.

- ایران در صورتی که به صورتی قابل راستی‌آزمایی به تعهدات خود پایبند باشد، تخفیف تحریمی دریافت خواهد کرد.

- آمریکا و اتحادیه اروپا زمانیکه آژانس تأیید کند ایران تمام گام‌های کلیدی مرتبط با هسته‌ای را برداشته، تحریم‌های مرتبط با هسته‌ای را تعلیق خواهند کرد. در هر زمان که ایران به تعهدات خود عمل نکند، این تحریم‌ها فوراً به جای خود باز می‌گردند.

- معماری تحریم‌های مرتبط با هسته‌ای ایالات متحده در بخش اعظم دوره توافق حفظ شده و امکان بازگشت فوری آن‌ها در صورت بروز مورد جدی عدم-کارایی را فراهم می‌کند.

- تمامی قطعنامه‌های پیشین شورای امنیت سازمان ملل مرتبط با مسئله هسته‌ای ایران همزمان با تکمیل اقدامات مرتبط با هسته‌ای که نگرانی‌های کلیدی (غنی‌سازی، فردو، اراک، ابعاد احتمالی نظامی و شفافیت) را پاسخ دهد، برداشته می‌شود.

- با این حال، مجوزهای اصلی در قطعنامه شورای امنیت سازمان ملل (آن‌هایی که مربوط به انتقال فعالیت‌ها و فناوری‌های حساس است)، با یک قطعنامه‌های جدید شورای امنیت سازمان ملل که برنامه اقدام مشترک جامع را تأیید می‌کند، بار دیگر برقرار می‌شوند. این (قطعنامه) همچنین کانال اکتساب فوق‌الذکر را ایجاد می‌کند، که یک تمهید شفاف‌سازی کلیدی به شمار می‌آید. در این قطعنامه، محدودیت‌های مهم بر تسلیحات متعارف و موشک‌های بالستیک و همچنین مجوزهایی که اجازه بازرسی محموله‌ها و بلوکه دارایی‌ها را می‌دهد، وجود خواهد داشت.

- یک روند حل مناقشه تعریف می‌شود که تمامی طرف‌های برنامه اقدام مشترک جامع را قادر می‌سازد برای حل اختلاف نظرها در مورد اجرای برنامه اقدام مشترک جامع، تلاش کنند.

- در صورتی که یک مسئله عدم-کارایی قابل توجه را نتوان از طریق آن روند حل کرد، آنوقت تمامی تحریم‌های پیشین سازمان ملل می‌توانند بار دیگر اعمال شوند.

- ذیل توافق، تحریم‌های ایالات متحده مرتبط با مسئله تروریسم، نقض حقوق بشر و موشک‌های بالستیک پابرجا خواهند بود.

- تمهیدات مهم بازرسی و شفاف‌سازی پس از 15 سال نیز ادامه خواهد داشت. پایبندی ایران به پروتکل الحاقی آژانس بین‌المللی انرژی اتمی، از جمله دسترسی قابل توجه و تعهدات شفاف‌سازی، دائمی خواهد بود. بازرسی‌های قدرتمند زنجیره تأمین اورانیوم ایران برای دستکم 25 سال، ادامه خواهد داشت.

- حتی پس از دوره سخت‌ترین محدودیت‌های برنامه هسته‌ای ایران، ایران همچنان عضوی از پیمان منع گسترش هسته‌ای است، که ایران را از توسعه و دستیابی به تسلیحات هسته‌ای منع کرده و اعمال پادمان‌های آژانس بین‌المللی انرژی اتمی بر این برنامه را ضروری می‌کند.

واکنش ظریف به بیانیه

کاخ سفید

محمد جواد ظریف وزیر امور خارجه روز پنج‌شنبه در واکنش به انتشار بیانیه کاخ سفید در مورد مذاکرات هسته‌ای گفت: راهکارهای به دست آمده در لوزان سوئیس برای همه خوب است و نیازی به تفسیر به رأی آن نیست.

وزیر امور خارجه ایران همچنین پس از قرائت بیانیه مشترک با 5+1 در کنفرانس مطبوعاتی خود گفت: کلیه تحریم‌ها لغو خواهد شد و این یک دستاورد بزرگ برای تلاش‌های جمهوری اسلامی ایران است.

به گزارش ایسنا، ظریف با بیان اینکه راه‌حل‌ها براساس بازی برد-برد تعیین شده است خاطرنشان کرد: براساس راه‌حل‌ها کلیه تحریم‌ها علیه کشورمان پایان می‌یابد و همزمان برنامه هسته‌ای ایران ادامه پیدا می‌کند، اما اقداماتی برای اطمینان‌سازی جامعه بین‌المللی انجام می‌گیرد. غنی‌سازی در نطنز ادامه می‌یابد و بیش از هزار سانتریفیوژ در فردو فعالیت خود را ادامه می‌دهند، بدون اینکه غنی‌سازی انجام دهند. از این سانتریفیوژها برای تولید ایزوتوپ استفاده می‌شود و از فردو استفاده صلح‌آمیز در راستای تحقیق و توسعه انجام می‌گیرد.

وزیر امور خارجه افزود: ما منتظر قطعنامه دیگری از سوی شورای امنیت سازمان ملل برای لغو تحریم‌های گذشته هستیم. تحریم‌های سایر کشورها هم باید یکباره و در یک چارچوب زمانی خاص برداشته شود و تلاش شود که دو طرف گام به گام و ماده به ماده راه‌حل‌ها را به جلو ببرند.

شعار علیه کیهان

همچنین وزیر امور خارجه پس از بازگشت به تهران گفت: صحبت از 20 سال محدودیت شدید به اضافه 10 سال و به اضافه اقدامات درازمدت بود، امروز غنی‌سازی ما فقط برای 10 سال محدودیت خواهد داشت.

ظریف خاطرنشان کرد: به شما اطمینان می‌دهم روزی که توافق در شورای امنیت تصویب شود و مورد تأیید این شورا قرار گیرد، در همان قطعنامه، کلیه قطعنامه‌های قبلی لغو خواهد شد.

گفتنی است برخی از کسانی که به استقبال ظریف رفته بودند شعار «کیهان- اسرائیل، تسلیت تسلیت» سردادند که این شعار با واکنش وزیر خارجه مواجه شد. ظریف با ابراز ناراحتی از این شعار خواستار توقف آن شد.

گفت و گوی زنده تلویزیونی رئیس جمهور

روز گذشته (جمعه) رئیس جمهور کشورمان در گفت و گوی زنده تلویزیونی گفت: بعد از تشکیل دولت یازدهم در طول صد روز اول اولین گام را برداشتیم و به توافق موقت در زمینه مسائل هسته‌ای با طرف مذاکره‌کننده یعنی 5+1 دست یافتیم و از آن زمان تا امروز در تلاش بودیم که گام دوم برداشته شود. این گام با تلاش ماه‌ها و به ویژه با تلاش روزهای گذشته به سرانجام رسید، ما گام دوم را برداشتیم و در این گام دوم ما هم حفظ حقوق هسته‌ای را داریم و هم رفع تحریم‌ها در کنار آن و هم تعامل سازنده با جهان را داریم که این عرصه برای ما حائز اهمیت است.

روحانی خاطرنشان کرد: در چارچوبی که به آن رسیدیم 5+1 پذیرفته است که ایران دارای غنی‌سازی در خاک خود باشد یعنی آنچه که تا پیش از این می‌گفتند که غنی‌سازی در ایران تهدیدی برای منطقه و جهان است امروز همه پذیرفتند که غنی‌سازی در ایران برای هیچ کس تهدید به شمار نمی‌رود.

رئیس جمهور اظهار داشت: در این چارچوب اراک با فناوری مدرن‌تر فعال خواهد شد، فردو که برخی فکر می‌کردند بسته می‌شود برای همیشه باز می‌ماند. در فردو هزار سانتریفیوژ مستقر خواهد بود و فعالیت و فناوری‌های دیگر هسته‌ای و فیزیکی در آنجا انجام خواهد شد. وی افزود: براساس این چارچوب همه تحریم‌ها در بخش مالی، اقتصادی، بانکی در همان روز اجرای توافق و همه قطعنامه‌های علیه ایران لغو خواهد شد و از روز توافق همکاری‌های جدید هم در بخش هسته‌ای و هم دیگر بخش‌ها با دنیا صفحه جدید خود را تجربه خواهد کرد.

وی ادامه داد: با همه کشورهایی که رابطه خوب داریم رابطه صمیمانه‌تر می‌خواهیم، با کشورهایی که رابطه سرد داریم رابطه بهتر می‌خواهیم و اگر با کشورهایی دارای تنش یا احیاناً خصومت هستیم، خواهان پایان تنش و پایان خصومت هستیم.

اوباما: ایران یک میلی‌متر تخطی کند

تحریم‌ها باز می‌گردد

باراک اوباما رئیس جمهور آمریکا نیز پس از قرائت بیانیه لوزان گفت: تحریم‌ها به تنهایی نتوانست ایران را متوقف کند؛ پس از مذاکرات بود که ایران متوقف شد.

وی در ادامه با اشاره به توافق لوزان گفت: آمریکا امروز توانست به همراه متحدان و شرکایش با ایران به یک تفاهم تاریخی برسد.

رئیس جمهور آمریکا افزود: ایران آب سنگین نخواهد داشت و غنی‌سازی اش دو سوم کاهش می‌یابد.

اوباما در ادامه گفت: این توافق برای مردم ایران و جهان خوب است. اطمینان نداشتن و احترام نگذاشتن در رابطه با یکدیگر به جایی نمی‌انجامد و این احترام است که در رابطه با چنین موضوعاتی کار می‌کند. ایالات متحده و متحدانش بر

چنین اساسی کار می‌کنند البته نتانیاهو انتقاداتی داشته است ولیکن دستاوردهای امروز او را راضی خواهد کرد. وی تصریح کرد: یک سال قبل با توافقی توانستیم گامی برای متوقف کردن پیشرفت برنامه هسته‌ای ایران برداریم. عده‌ای می‌گفتند که این توافق موقت شکست خواهد خورد، در عوض دقیقاً همانطوری که هدفمان بود به نتیجه رسیدیم. رئیس جمهور آمریکا همچنین گفت: ما امروز پس از ماه‌ها دیپلماسی اصولی به چارچوب توافق دست یافتیم و این توافق خوبی است.

اوباما افزود: ایران دیگر راکتور آب سنگین نخواهد داشت و اگر یک میلی‌متر هم تخطی داشته باشد، تحریم‌ها باز می‌گردد. جان کری: برنامه موشک‌های بالستیک پیش روی ماست در همین حال، جان کری وزیر امور خارجه آمریکا پس از توافق لوزان در کنفرانس خبری گفت: بیانیه لوزان یک توافق بود. کری افزود: براساس پارامترهای مورد توافق در لوزان تعداد سانتریفیوژهای ایران تا دو سوم کاهش می‌یابد و این کاهش تا ۱۰ سال ادامه می‌یابد. همچنین حجم اورانیوم غنی شده ایران برای مدت حدود ۱۵ سال تا ۹۸ درصد کاهش می‌یابد. وی تصریح کرد: این توافق تاریخ انقضا ندارد و به صورت مرحله‌ای اجرا خواهد شد و برخی از بخش‌های آن ۱۵ سال و یا تا ۲۵ سال برجا خواهند بود.

وزیر خارجه آمریکا همچنین گفت: در ازای این همکاری‌ها از جانب ایران، آمریکا مرحله به مرحله تحریم‌ها را تقلیل خواهد داد و در جایی که ایران به توافق عمل نکند تحریم‌ها به جای خود بازخواهد گشت. وی در ادامه مدعی شد: برنامه موشک‌های بالستیک ایران و بحث زمان بندی اجرای توافق و نهایی کردن متن آن و فرآیند اجرایی کردن آن از چالش‌های بزرگی است که پیش روی ما است. «ماری هارف» معاون سخنگوی وزارت امور خارجه آمریکا نیز با اشاره به توافق لوزان گفت: به آنچه در لوزان کردیم افتخار می‌کنیم.

همچنین «آمانو» مدیر کل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی با صدور بیانیه‌ای اعلام کرد: آماده راستی‌آزمایی حسن اجرای توافق جامع هستیم.

فابیوس: درباره لغو تحریم‌ها هنوز توافقی نشده به گزارش تسنیم، لوران فابیوس وزیر خارجه فرانسه در مصاحبه با ایستگاه رادیو یک اروپا گفت: مسئله مربوط به زمان لغو تحریم‌های اعمال شده علیه ایران، در پی چارچوب توافق هسته‌ای، هنوز حل و فصل نشده است. فابیوس افزود: ایرانی‌ها خواستار لغو فوری تحریم‌ها هستند. ما به آنها می‌گوییم: ما تحریم‌ها را زمانی کاهش خواهیم داد که شما نیز به آنچه توافق کرده‌اید، احترام بگذارید و اگر به تعهدات خود پایبند نباشید، ما نیز می‌توانیم به شرایطی که قبلاً داشتیم، برگردیم.

وزیر خارجه فرانسه در ادامه اظهار داشت: در این نقطه، هنوز توافقی حاصل نشده است. بر اساس چارچوب توافق، ایران با محدود شدن برنامه هسته‌ای در ازای لغو تحریم‌ها موافقت کرده است. شگفت‌زدگی مقامات صهیونیستی

به گزارش خبرگزاری‌ها، روزنامه صهیونیستی هآآرتص در مطلبی با استقبال از مفاد «چارچوب توافق» اعلام شده بین ایران و گروه ۵+۱ نوشت: بسیاری از مقامات رژیم صهیونیستی با این تحلیل که با ایران توافق بد صورت نگرفته موافق هستند اگرچه ممکن است به آن اعتراف نکنند.

«باراک راوید»، نگارنده این یادداشت به شگفت‌زدگی گروه‌های مختلف از مفاد توافق اعلام شده پرداخت و نوشت: «گروه دیگری که شگفت‌زده شدند و البته ممکن است هرگز به آن اعتراف نکنند بسیاری از مقامات از جمله مقامات اسرائیل بودند که ظرف ماه‌های گذشته سرسختانه به توافق در حال شکل‌گیری با ایران حمله کرده‌اند.»

«راشاتودی» نیز درباره مذاکرات هسته‌ای نوشت: آمریکا در یک توافق خارق‌العاده هر آنچه را که می‌خواست از ایران گرفت اما ایران هنوز منتظر طرح سازمان انرژی اتمی است. اسب زین شده دادیم و افسار پاره تحویل گرفتیم!

تحولات هسته‌ای با واکنش‌های مختلفی در کشور نیز مواجه شد. «حسین شریعتمداری» مدیر مسئول روزنامه کیهان در گفت‌وگو با فارس در خصوص بیانیه مشترک قرائت شده در پایان مذاکرات ایران و ۵+۱ که از سوی محمد جواد ظریف وزیر امور خارجه و فدریکا موگرینی مسئول سیاست خارجی اتحادیه اروپا که شامگاه پنجشنبه انجام گرفت، گفت: نام توافق دو مرحله‌ای را بیانیه مطبوعاتی گذاشتیم.

وی افزود: در یک کلمه باید گفت که اسب زین شده را داده‌ایم و افسار پاره تحویل گرفته‌ایم. همچنین «منصور حقیقت‌پور» نایب رئیس کمیسیون امنیت ملی مجلس گفت: ظریف و تیم مذاکره‌کننده به وظیفه نمایندگان مجلس تعدی کردند.

وی یادآور شد: ظریف باید بطور آشکار اعلام کند که چرا در حیطه پروتکل الحاقی که جزو اختیارات مجلس بوده و از الزامات جمهوری اسلامی ایران است ورود پیدا کرده و در این زمینه به برخی توافقات نیز رسیده است در حالی که غربی‌ها با ابزار پروتکل الحاقی قادر خواهند بود مراکز نظامی و غیرنظامی ما را مورد بازدید قرار دهند.

در همین حال «اسماعیل کوثری» عضو کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس شورای اسلامی در گفت‌وگو با

تسним با اشاره به بیانیه‌ای که در پایان مذاکرات هسته‌ای ایران با 5+1 در لوزان منتشر شد گفت: متأسفانه حدود یک سال است که تیم مذاکره‌کننده ایرانی تنها وقت‌گشی کرده است. طرف غربی مذاکرات نیز در طی یک سال گذشته همان مواضع ثابت خود را حفظ کردند و اتفاق جدیدی رخ نداد.

کوثری با بیان اینکه آمریکا در بیانیه لوزان به تمام خواسته‌های خود در مذاکرات هسته‌ای رسید اما ایران به خواسته اصلی خود که لغو کامل تحریم‌ها بود، نرسیده است، خاطرنشان کرد: ما از آمریکا و متحدانش توقع نداریم به نفع ما عمل کنند اما از تیم مذاکره‌کننده خودمان توقع داشتیم در رابطه با مذاکرات قوی عمل کنند.

اخبار کوتاه

* «مایکل فالون» وزیر دفاع انگلیس ضمن استقبال از توافق هسته‌ای: تحریم‌ها علیه ایران فعلاً رفع نخواهد شد.

* اندیشکده آمریکایی بروکینگز: روایت‌های تهران و واشنگتن از تفاهم لوزان اختلافات اساسی دارد.

* «ریچارد هاس» رئیس اندیشکده «شورای روابط خارجی»: به گونه خوشایندی از بیانیه دیشب (پنج‌شنبه شب) حیرت کرده است و دستاورد کنونی از آنچه وی انتظار داشته، اساسی‌تر و قابل توجه‌تر بوده است.

* به گزارش خبرگزاری «اسپوتنیک»، «بنیامین نتانیاهو» نخست وزیر رژیم صهیونیستی پس از نشست کابینه این رژیم مدعی شد: ایران باید در توافق هسته‌ای نهایی موجودیت اسرائیل را به رسمیت بشناسد.

* روزنامه انگلیسی فایننشال تایمز: فرآیند لغو تحریم‌های ایران براساس این بیانیه از 6 ماه تا یک سال طول می‌کشد و روند ملغی شدن قطعنامه‌های سازمان ملل علیه ایران نیز می‌تواند سال‌ها طول بکشد.

* «آپیک» لابی صهیونیست‌ها در کنگره آمریکا هم به توافق ایران و 5+1 در لوزان واکنش نشان داد و گفت که سند نوشته شده در لوزان باید از فیلتر کنگره بگذرد.

* «ویلیام برنز» قائم مقام سابق وزارت خارجه آمریکا در یادداشتی در روزنامه نیویورک تایمز نوشت: ما با کاهش تحریم‌ها به نحوی که به دقت مرحله‌بندی شده و فرآیندی که برای اعمال فوری تحریم‌ها در صورت عدم انطباق ایرانی‌ها ایجاد می‌کنیم، اهرم فشار قدرتمندی را نیز حفظ می‌کنیم.

* «فیلیپ هاموند» وزیر خارجه انگلیس هم با انتشار بیانیه‌ای از توافق ایران و 5+1 استقبال کرد و تاکید کرد که مشکلات منطقه‌ای با ایران کماکان ادامه خواهد داشت.

* «رابرت آینهورن» مشاور امور خلع سلاح وزارت خارجه آمریکا در گفتگو با «بلومبرگ»: سازوکار رفع تحریم‌ها به صورت مرحله‌ای و براساس عمل ایران به تعهداتش است و تحریم‌ها به صورت فوری رفع نمی‌شود.